STOMATOLOGIYA SOHASIDA KARIYES KASALLIGINING GIGIYENIK ASOSLARI

Alfraganus universiteti Stomatologiya kafedrasi
dotsenti **Yunusxodjayev Paxlaviyxodja Yunusxodjayevich**

Dolzarbligi:

Tish kariyesi bugungi kunda eng keng tarqalgan stomatologik kasalliklardan biri hisoblanadi. Aholining turli yosh qatlamlarida uchrashi, asoratlari va iqtisodiy zarar keltirishi sababli uning oldini olish muhim ahamiyatga ega. Kariyes rivojlanishida gigiyenik omillar yetakchi rol o‘ynaydi.

Maqsad:

Kariyes kasalligining rivojlanishida gigiyenik omillarni o‘rganish va profilaktika choralarini asoslash.

Asosiy qism:

Kariyes – bu tish qattiq to‘qimalarining demineralizatsiyasi va destruksiyasi bilan kechadigan patologik jarayon bo‘lib, uning rivojlanishida quyidagi gigiyenik omillar muhim:

Og‘iz bo‘shlig‘i gigiyenasining yetarli emasligi – tishlarda blyashka va oziq-ovqat qoldiqlarining to‘planishi mikroorganizmlar ko‘payishiga olib keladi;

Noto‘g‘ri ovqatlanish – ayniqsa, shirin va yopishqoq mahsulotlarni ko‘p iste’mol qilish kariyes xavfini oshiradi;

Ftor yetishmovchiligi – ichimlik suvi va tish pastasida ftor miqdorining kamligi emalning mustahkamligini pasaytiradi;

So‘lakning himoya xususiyatlari pasayishi – so‘lak oqimi va tarkibidagi o‘zgarishlar kariyes rivojlanishiga ta’sir qiladi;

Gigiyenik ko‘nikmalarning yetishmasligi – tishlarni noto‘g‘ri yoki kam tozalash.

Gigiyenik profilaktika choralari:

Kuniga kamida 2 marta tishlarni to‘g‘ri texnika asosida tozalash;

Ftor saqlovchi tish pastalaridan foydalanish;

Og‘iz bo‘shlig‘i chayqovchi vositalardan foydalanish;

Shirinliklarni cheklash va muvozanatli ovqatlanish;

Har 6 oyda stomatolog ko‘rigidan o‘tish;

Bolalarda gigiyenik tarbiyani erta yoshdan shakllantirish.

Natijalar va muhokama:

Gigiyenik choralar to‘g‘ri tashkil etilganda kariyes bilan kasallanish darajasi sezilarli kamayadi. Profilaktik yondashuv davolashga nisbatan iqtisodiy jihatdan ham samaraliroqdir.

Xulosa:

Kariyes kasalligining oldini olishda gigiyenik omillar hal qiluvchi ahamiyatga ega. To‘g‘ri og‘iz gigiyenasi va sog‘lom turmush tarzi kariyes rivojlanishini sezilarli darajada kamaytiradi.